

PRIČAKOVANJA SDE SLOVENIJE OB NASTAJANJU EKS IN VLOGA ZAPOSLENIH PRI IZVAJANJU IZZIVOV, KI JIH PRINAŠA EKS

V SDE Slovenije pričakujemo, da bo energetika dobila pomen in status, ki ji z ozirom na njen infrastrukturni in strateški pomen tudi pripada. Vsem skupaj mora biti za cilj razvojno usmerjen elektroenergetski sistem, ki bo državljanom RS in slovenskemu gospodarstvu v vsakem trenutku sposoben zagotoviti varno in zanesljivo oskrbo z energijo. Zavedamo se, da spremembe v evropski energetiki vplivajo tudi na procese v slovenski energetiki. V SDE Slovenije ne bomo dovolili, da se bi se te spremembe (reorganizacije, optimizacije, racionalizacije....) temeljile zgolj na manjšanju in slabšanju ekonomske socialne varnosti zaposlenih v energetske dejavnosti. Slovenski kapitalisti in njihovi menedžerji znajo gospodariti samo tako, da vse bolj izžemajo delavke in delavce in da nižajo splošno družbeni standard. To je značilno za zaostala kapitalistična gospodarstva v kolonialni odvisnosti. Zaposleni v Energetiki v večji meri vsaj do zdaj še nismo bili deležni vseh teh »dobrin«, ki jih prinaša neoliberalna kapitalizem, vendar te »vrednote« počasi prihajajo tudi v slovensko energetiko.

Slovenska energetika ustvarja 14% slovenskega BDP. To ustvari samo z 2% zaposlenih, dodana vrednost na zaposlenega v slovenski energetiki pa znaša preko 100.00 EUR. Število zaposlenih v slovenski energetiki se nenehno zmanjšuje, tako da se v marsikaterih družbah, že ukvarjajo z težavami pri obvladovanju rednega poslovanja.

Evropski energetske scenarij postavlja pred pripravljavce EKS kar nekaj dilem in s temi dilemami je povezan tudi položaj zaposlenih v dejavnosti. Zelo pomembno bo tudi, kako bo potem v nadaljevanju strategija državnega premoženja usklajena z EKS.

Izhodišča za oblikovanje EKS iz junija 2015 temeljijo na odločnem znižanju izpustov CO₂, kar pomeni, da Slovenija z postopnim končevanjem življenjske dobe termoelektrarn in jedrske elektrarne izgublja proizvodne kapacitete za oskrbo z električno energijo.

Poleg številnih drugih dilem, na katere bo v okviru EKS morala odgovoriti slovenska stroka in ob dejstvu da je Slovenija že v tem trenutku 20% neto uvoznik el. energije, so za SDE Slovenije najpomembnejši odgovori na :

- Kakšni bodo učinki načrtovanega razvoja energetike na državnem nivoju še posebej pa nas zanimajo učinki na regionalnem nivoju.
- V kateri regijah se bo za zaposlenost zmanjševala ali povečevala zaradi ugašanja domače proizvodnje, ali zaradi sprememb v distribucijskih podjetjih.
- Kakšen bo vpliv EKS na zmanjšano konkurenčnost slovenskega gospodarstva.

- Kakšen bo vpliv na nivoju države kot na nivoju regij zaradi povečanih investicij v OVE

Glede na vse te dileme bo SDE Slovenije v procesu javne razprave in tudi preko delovanja v ESOE predlagal naslednje

- Zaradi strateškega pomena energetike za suverenost države in zaradi nakopičenih težav in izzivov je v prihodnjem mandatu nujno **oblikovanje ločenega ministrstva za energetiko**, ker je za izvedbo vseh aktivnosti nujna močna politična avtoriteta.
- Poleg tega, da je energetika eden stebrov suverenosti, ima ta panoga za Slovenijo tudi izjemen razvojni potencial. Zato mora slovenska politika **v elektrogospodarstvu prepoznati eno ključnih razvojnih panog naše države**.
- Slovenska politika mora poleg strokovne in druge zainteresirane javnosti v procese dogovarjanja in odločanja **kot partnerja vključiti sindikat**. Naš cilj je varna in zanesljiva oskrba z elektriko za slovenska gospodinjstva in gospodarstvo ter dolgoročna socialna varnost zaposlenih v energetiki. Naše sodelovanje je ključno za učinkovito reševanje nakopičenih težav ter načrtovane razvojne korake.
- Energetski koncept mora tudi v prihodnje omogočati **uravnoteženo strukturo proizvodnih virov za električno energijo**. Slovenija potrebuje tako hidro, termo in jedrsko energijo ter alternativne vire. Samo razvoj vseh segmentov proizvodnje električne energije lahko omogoči varno in zanesljivo samooskrbo.
- Slovenija mora pripraviti **načrt dolgoročne izrabe** domačih premogov, vodnega potenciala, zemeljskega plina, jedrske energije ter vseh oblik obnovljive energije, za katero so dani naravni pogoji. Naš cilj je čim večja energetska neodvisnost države ter nizke cene za uporabnike.
- Država mora obstoječim elektro-distribucijskim podjetjem **podeliti koncesijo za opravljanje gospodarske javne službe SODO**, ker se je to v Evropski uniji izkazalo za najbolj učinkovit način obvladovanja tveganj na področju oskrbe države z električno energijo.
- Država mora dejavnosti energetike **ohraniti na obstoječih lokacijah** upoštevajoč okoljsko sprejemljivost le teh .
- Slovenija mora vso **ključno infrastrukturo ohraniti v državni lasti**.
- Država mora **ohraniti večinsko lastništvo v energetskih družbah**, pri tem pa upravljanje prepustiti stroki. Javno zasebno partnerstvo v energetiki, kot si ga zamišljajo nekateri, za nas ni sprejemljivo. Ne nasprotujemo vlaganju privatnega kapitala v energetske sektor. Ni pa nobene potrebe, da bi privatni kapital, ne domači ne tuji, vstopal v obstoječe energetske družbe. Zainteresiranim vlagateljem bi morali omogočiti investicije v nove energetske objekte.
- Država mora več pozornosti posvetiti skrbi za **osveščanje prebivalstva** s programi racionalne rabe energije.

